

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 19 maj 1928 kl. 4 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, i anledning av väckt motion, II: 307, i fråga om ändring i kungörelsen angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning.

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 307, har herr Lovén hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj: t hemställa om sådan ändring eller komplettering av kungörelsen den 5 maj 1916 om »kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning», att impressarioverksamheten även inrymmes under nämnda författning.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Andra kammarens utskott har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionen av *socialstyrelsen* och *överståthållarämbetet i Stockholm*.

Socialstyrelsen har i frågan anfört följande:

»Vad angår motionen nr 307 har styrelsen likaledes haft anledning uppmärksamma däri berörda frågor om platsförmedling för musiker och vissa med dem jämförliga yrkesutövare. Enligt styrelsens uppfattning är s. k. impressarioverksamhet i egentlig mening av principiellt annan art än platsförmedling och kan såsom sådan icke innefattas under den verksamhet, som kommissionärsförordningen avser. Beträffande åter verklig platsförmedling för dylika yrkesutövare vill det visserligen måhända, att döma av ett högsta domstolens utslag år 1908 (Nytt juridiskt arkiv år 1908, nr 175), synas, som om den icke ansetts hänförlig till verksamhet, som avsågs i då gällande kungörelse angående kommissionärer för anskaffande åt tjänstehjon och andra av anställning inom eller utom riket av den 28 november 1884. Men styrelsen finner för sin del uppenbart, att den numera ändrade kommissionärskungörelsen av den 5 maj 1916 äger tillämpning på sådan verksamhet, varför något behov av ändring av kungörelsen i den av dessa motionärer föreslagna riktningen ej torde föreligga.»

Överståthållarämbetet har för sin del anslutit sig till följande av *polismästaren i Stockholm* över motionen avgivna yttrande:

»I den ifrågavarande kungörelsen är föreskrivet att kommissionärsverksamhet för anskaffande av anställning åt tjänare eller andra icke får utövas yrkesmässigt utan att därtill i viss ordning meddelats tillstånd. I motionen avses sådan ändring av kungörelsen att den komme att bliva tillämplig även å verksamhet som utövas av s. k. impressarier genom förmedling för engagerande av sceniska artister, cirkusfolk, musiksällskap m. fl.

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 12 saml. 2 avd. 12 häft. (Nr 12—13.) 1

Motionen är byggd på den uppfattningen att utövandet av dylik impressarioverksamhet utan tillstånd i enlighet med nämnda kungörelse vore att betrakta såsom ett kringgående av författningen, vilket möjliggjorts därigenom att bestämmelserna i denna icke blivit tillräckligt tydligt avfattade. Denna lucka i kungörelsen borde nu utfyllas.

Jag delar den meningen att uttrycket »kommissionär för anskaffande av anställning åt tjänare eller andra» är otydligt och att det vore önskligt att denna brist i författningen om möjligt bleve avhjälpt. Erfarenheten har visat att delade meningar kunna finnas om tolkningen av detta uttryck. Ovisshet råder t. ex. bland annat därom, huruvida kungörelsen är tillämplig beträffande förmedling åt tillfälliga hembiträden som arbeta för daglön. Rättskipningen har i detta hänseende varit vacklande. Och även vad angår de områden som beröras i motionen är det ganska oklart var gränsen går.

Det synes mig emellertid knappast kunna anses vara en uppgift för denna författning att reglera förmedling för engagerande av sceniska artister och därmed likställda, och jag har icke heller erfarit att något behov av ett sådant reglerande förefinnes. Vad särskilt musikidkare angår har som bekant under de senare åren framträtt ett strävande från inländska musikidkare att vinna skydd mot konkurrens från utlandet, men detta strävande går utanför den ifrågasvarande kungörelsens uppgift. Denna författning avser ju närmast att åstadkomma kontroll för beredande av skydd åt platsökande mot uppskörning från förmedlarnas sida. Huruvida särskilt för musikidkare finnes behov av sådant skydd framgår icke av motionen, vilken icke heller i övrigt lämnar upplysning om de missförhållanden, som genom den föreslagna ändringen skulle avhjälpas.

Jag har därför icke kunnat finna skäl särskilt för en sådan ändring av kungörelsen som i motionen åsyftas.»

Andra kam-
marens ut-
skott

För egen del anförde andra kammarens utskott följande:

»Såsom av de ovan återgivna yttrandena framgår hava olika meningar uttalats beträffande tillämpligheten ifråga om platsförmedling för musiker och vissa med dem jämförliga yrkesutövare av kungörelsen den 5 maj 1916 angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning. Socialstyrelsen har sålunda för sin del funnit det uppenbart, att nämnda kungörelse äger tillämpning å verklig platsförmedling för dylika yrkesutövare under det att polismästaren i Stockholm, med vilken överståthållarämbetet förenat sig, anser det ganska oklart var gränsen går såväl beträffande de områden, som beröras i den föreliggande motionen, som i vissa andra avseenden.

Vad själva den föreliggande sakfrågan angår, anser utskottet i likhet med socialstyrelsen, att s. k. impressarioverksamhet i egentlig mening icke lämpligen bör innefattas i kommissionärskungörelsen, då ju dylik verksamhet är av helt annan art än sådan verksamhet, som nämnda kungörelse avser att reglera.

Beträffande åter frågan om verklig platsförmedling för musiker och med dem jämställda yrkesutövare föreligger, såvitt utskottet kunnat finna, ingen anledning att låta dylik verksamhet äga rum utan sådan kontroll från det allmännas sida, som är föreskriven ifråga om all annan yrkesmässig platsförmedling. Denna åsikt torde även delas av socialstyrelsen, som ju för sin del, såsom av det föregående framgår, ansett verksamhet av här berörd art redan nu vara

underkastad bestämmelserna i kommissionärskungörelsen. Huru i sistnämnda hänseende än må förhålla sig torde, med hänsyn till den oklarhet, som vidlåder kungörelsen i här berörda avseende, frågan om en ändring av densamma böra tagas under övervägande.

Utskottet får därför hemställa, att andra kammaren måtte för sin del besluta, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj: t anhålla, att Kungl. Maj: t ville taga under övervägande, huruvida en ändring av kungörelsen den 5 maj 1916 angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning är av behovet påkallad i syfte att däri inrymma jämväl yrkesmässigt bedriven, verklig platsförmedling för musiker och med dem jämställda yrkesutövare.»

Denna utskottets hemställan blev av andra kammaren bifallen.

Första kammaren, som delgivits andra kammarens beslut, har hänvisat ärendet till sitt *andra* tillfälliga utskott.

*Andra kam-
marens
beslut.*

Utskottet har från Svenska musikerförbundets styrelse emottagit en skrivelse, som fogats vid detta utlåtande som bilaga. Under hänvisning till denna skrivelse och med instämmande i vad andra kammarens utskott yttrat, får utskottet, med betoning av att impressarioverksamhet i egentlig mening icke inneslutes i utskottets skrivelseförslag, hemställa,

Utskottet.

att första kammaren måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 18 maj 1928.

På utskottets vägnar:

GUSTAF W. ROOS.

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar *Roos, Julin, Larsén, N. A. Nilsson, Granström, Henrik Andersson och Fritiof Gustafson.*

*Bilaga.**Herr Landshövding G. W. A. Roos,**Stockholm.*

Med anledning av motionen n:r 307, väckt i Riksdagens andra kammare av hr Carl Lovén, rörande ändring i kungörelsen rörande kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning, får undertecknad styrelse härmed vördsamt meddela följande:

Bristerna i nuvarande bestämmelser rörande ovannämnda kommissionärsverksamhet har under flera år haft till följd, att utländska och svenska medborgare på ett synnerligen illojalt sätt i sin verksamhet använt sig av den brist i nuvarande bestämmelser, varom i motionen påpekas. Sålunda ha exempelvis en tidigare rysk numera svensk undersåte och en italiensk medborgare yrkesmässigt utövat kommissionärsverksamhet här i landet, varvid såväl enskilda musiker som hela kapell blivit utsatta för ett synnerligen oblygt provisionssystem. I många fall hava de musiker, som i och för arbetsanställning kommit i händerna på dylika kommissionärer, fått erlagga från 5 och upp till 10 % å sina månadslöner under en tidrymd av 3 år framåt. Som jämförelse kan nännas att våra legitima musikbyråer inom landet endast betinga sig 2 % av första månadslönen och därefter 1 % under högst ett år. På de framställningar undertecknad styrelse vid upprepade tillfällen gjort till vederbörande myndigheter om stävjande av påtalade impressarieverksamhet, hava dessa framhållit, att nu gällande bestämmelser för sagda kommissionärsverksamhet innehålla vissa luckor, evad det gäller konstutövare och därmed likställda, och är det för att råda bot härför, som ovannämnda motion vid innevarande års riksdag blivit väckt. Enligt K. Maj:ts utslag av år 1908 »Den som förmedlar anställning åt musiksällskap eller musikidkare ansågs icke hänföras härunder» — — — hava myndigheterna ansett sig icke med framgång kunna anhängiggöra åtal mot övertredelse av sagda bestämmelser, enär K. Maj:ts friande utslag i detta fall ansetts vara av prejudicerande betydelse för en rättgång av antydd art.

Enär de i motionen påpekade missförhållandena icke i någon mån avtagit, och då några utsikter icke kunna anses förefinnas, för att de nu påtalade förhållanden skola upphöra, hemställa vi vördsamt, att riksdagens första kammarens andra tillfälliga utskott måtte beakta de synpunkter, som i motionen kommit till synes, samt medverka till att motionen måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 18 maj 1928.

SVENSKA MUSIKERFÖRBUNDET.

Förbundsstyrelsen.

C. G. Lemon.

Gustaf Gille.